

Patvērumu meklēšana

Publicēts: 26.09.2020.

Ceļvedis patvēruma meklētājiem Latvijā

Kas ir patvēruma meklētājs?

Par patvēruma meklētāju Latvijas Republikā uzskatāma persona, kura iesniegusi iesniegumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.

Bēgļa statusu var piešķirt, ja persona pamatoti baidās no vajāšanas savas pilsonības valstī vai iepriekšējās mītnes zemē

(ja persona ir bezvalstnieks):

- rases,
- reliģijas,
- tautības,
- sociālās piederības,
- politiskās pārliecības dēļ.

Alternatīvo statusu var piešķirt personai, ja ir pamats uzskatīt, ka:

- šai personai tās pilsonības valstī vai iepriekšējā mītnes zemē (ja persona ir bezvalstnieks) draud nāves sods vai miesas sods, spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša izturēšanās pret to vai tās pazemojoša sodīšana;

- ārējo vai iekšējo bruņoto konfliktu dēļ šai personai nepieciešama aizsardzība un tā nevar atgriezties savas pilsonības valstī vai iepriekšējā mītnes zemē (ja persona ir bezvalstnieks).

Personu grupai, kas savu valsti atstājusi etnisko konfliktu vai pilsoņu kara dēļ, var piešķirt pagaidu aizsardzību. Pagaidu aizsardzība dod tiesības noteiktu laiku uzturēties Latvijas Republikā. Jautājumu par pagaidu aizsardzības piešķiršanu izlemj Ministru kabinets.

Kas var pretendēt uz bēgļa vai alternatīvo statusu?

Uz bēgļa vai alternatīvo statusu var pretendēt jebkura persona, izņemot Latvijas Republikas pilsoņus, nepilsoņus un personas, kas Latvijā saņēmušas bezvalstnieka statusu. Taču šai personai ir jābūt pamatotam iemeslam (*sk. iepriekš*), lai viņš saņemtu vienu no iepriekšminētajiem statusiem.

Kā iesniegt iesniegumu bēgļa vai alternatīvā statusa saņemšanai?

Personai jāiesniedz iesniegums Valsts robežsardzei robežkontroles punktā vai tās teritoriālajā struktūrvienībā.

Pēc iesnieguma iesniegšanas Valsts robežsardzes pārstāvji veic pārrunas ar patvēruma meklētāju. Pārrunu laikā noskaidro iemeslus, kāpēc nepieciešams patvērums. Lai noskaidrotu jautājumus, kas svarīgi lēmuma par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu tādu piešķirt pieņemšanā, patvēruma meklētāja pienākums ir sadarboties ar patvēruma piešķiršanas procesā iesaistītajām institūcijām un sniegt visu viņa rīcībā esošo informāciju, kas ir būtiska lēmuma pieņemšanai.

Ja personai nav legāla pamata uzturēties Latvijā, piemēram, derīga vīza vai uzturēšanās atļauja, prasības izskatīšanas laikā persona tiek izmitināta Patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā "Mucenieki".

Cik ilgā laikā tiek pieņemts lēmums?

Lēmums tiek pieņemts 3 mēnešu laikā (pamatotu iemeslu dēļ izskatīšanas termiņu var pagarināt līdz 12 mēnešiem) un persona ar to tiek iepazīstināta nekavējoties. Patvēruma meklētājam ir tiesības pārsūdzēt Patvēruma lietu nodaļas negatīvu lēmumu Administratīvajā rajona tiesā.

Kāds dokuments tiek izsniegts patvēruma meklētājam, bēglim un personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss?

Uz patvēruma piešķiršanas procesa laiku Valsts robežsardze personai izsniedz patvēruma meklētāja personas dokumentu. Tas dod tiesības uzturēties patvēruma meklētāja izmitināšanas centrā un ar administrācijas atļauju ārpus centra teritorijas.

Bēglim tiek izsniegta pastāvīgā uzturēšanās atļauja un ceļošanas dokuments, kas vienlaikus ir arī personu apliecinošs dokuments.

Personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss, tiek izsniegta termiņuzturēšanās atļauja. Ja personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss, nav derīga personu apliecinoša un ceļošanas dokumenta, kā arī nav iespējams to saņemt, tai izsniedz ceļošanas dokumentu.

Kādas ir bēgļa un personas, kurai piešķirts alternatīvais statuss tiesības?

Uz personu, kurai piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss ir attiecināmas ekonomiskās, sociālās, personiskās un citas tiesības un brīvības, kā arī pienākumi, kas iekļauti Satversmes 8. nodaļā "Cilvēka pamattiesības". Bēglim un personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss, ir tiesības uz ģimenes atkalapvienošanu kā arī tiesības saņemt pabalstu dzīvošanai. Līdztekus iepriekšminētajām tiesībām bēglim ir tiesības brīvi izbraukt un atgriezties Latvijā un saņemt pabalstu valsts valodas apguvei.

Patvēruma procedūra Latvijā

Patvēruma meklētāju centrs

Patvēruma meklētāju statistika līdz 2019. gadam

Patvēruma meklētāju skaits

Noderīga informācija patvēruma meklētājiem, bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu

Skatīt vairāk

<https://www.pmlp.gov.lv/lv/patverumu-meklesana>